

1 Identifikation af stof/kemisk produkt og af selskab/virksomhed

Oplysninger om produktet

Handelsnavn:

Propionaldehyde

Artikelnummer:

A16146
L13938

Producent/leverandør:

Alfa Aesar GmbH & Co.KG
Zeppelinstrasse 7
D-76185 Karlsruhe / Germany

E-mail: gcat@matthey.com
www.alfa-chemcat.com

Oplysningssgivende område:

Afdeling produktsikkerhed
Giftnotruf Universität Mainz / Poison Information Center Mainz
www.giftinfo.uni-mainz.de Telefon: +49(0)6131/19240

Oplysning i nødstilfælde:

2 Fareidentifikation

Farebetegnelse:

  Xi Lokalirriterende
F Meget brandfarlig

Anvisninger vedrørende særlig fare for mennesker og miljø:

R 11 Meget brandfarlig.
R 36/37/38 Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.

GHS-Mærkningselementer

 Fare

2.6/2 - Meget brandfarlig væske og damp.

 Advarsel

3.2/2 - Forårsager hudirritation.
3.3/2A - Forårsager alvorlig øjenirritation.
3.8/3 - Kan irritere åndedrætssystemet.
Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. - Rygning forbudt.
Hold beholderen tæt lukket.

forebyggelse:

Beholder og modtageudstyr jordforbindes/potentialudlignes.
Anvend eksplosionsikkert elektrisk udstyr/ventilations-/lys-/udstyr.
Anvend kun værktøj, som ikke frembringer gnister.
Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
Undgå indånding af pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
Vask grundigt efter brug.
Bruges kun udendørs eller i et rum med god udluftning.
Bær beskyttelseshandsker/beskyttelseshøj/øjenbeskyttelse/ ansigtsbeskyttelse.

reaktion:

VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt sæbe og vand.
VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand.
VED INDÅNDING: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vedkommende hviler i en stilling, som letter vejrtrækningen.
VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
Ved ubehag ring til en GIFTLINJE eller en læge.
Særlig behandling (se etiket).
Ved hudirritation: Søg lægehjælp.
Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.
Forurenes tøj tages af og vaskes, før det bruges igen.
Ved brand: Anvend til slukning: CO₂, slukningspulver eller vandspraystråle.
Opbevares på et godt ventileret sted. Hold beholderen tæt lukket.
Opbevares på et godt ventileret sted. Opbevares køligt.
Opbevares under lås.
Bortskaffelse af indholdet/holderen i henhold til de lokale/regionale/nationale/internationale forskrifter.

3 Sammensætning/oplysninger om indholdsstoffer

Kemisk karakterisering:
betegnelse (CAS-nr.)

Propionaldehyde (CAS# 123-38-6): 100%

Identifikationsnummer (-numre)

204-623-0

EINECS-nummer:

605-018-00-8

Indeksnummer:

4 Førstehjælpsforanstaltninger

Efter indånding:

Tilførsel af friskluft, i givet fald kunstigt åndedræt, varme. I tilfælde af vedvarende besvær skal lægen konsulteres.

Efter hudkontakt:

Indhent straks lægens råd.
Skal omgående vaskes af med vand og sæbe, skylle godt efter.
Indhent straks lægens råd.

Efter øjekontakt:

Øjnene skal skylles flere minutter ved åbne øjelåg med rindende vand ad skal lægen konsulteres.

Efter indtagelse:

Indhent straks lægens råd.

5 Forholdsregler ved brandbekæmpelse

Egnede slukningsmidler:

CO₂, slukningspulver eller vandspraystråle. Større brande skal bekæmpes med vandspraystråle eller alkoholbestandigt skum.

Særlig fare på grund af stoffet, dets forbrændingsprodukter eller opstående gasser:

Ved brand kan frigives:
Kulmonoxid og kuldioxid
Anvend åndedrætsbeskyttelse, der er uafhængig af omgivelserluft.
Bær fuld beskyttelsesdragt.

Særligt beskyttelsesudstyr:

6 Forholdsregler ved udslip

Personrelevante forsigtighedsforanstaltninger:

Beskyttelsesudstyr skal bæres. Ubeskyttede personer skal holdes borte.
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Hold ildkilder borte.

Forholdsregler for miljøbeskyttelse:
Fremgangsmåde ved rensning/optagelse:

Materialet må ikke udledes i naturen uden de fornødne tilladelser fra myndighederne.
Skal tages op med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, savsmuld).
For tilstrækkelig ventilation skal sørges.
Hold ildkilder borte.
For information om sikker håndtering se kapitel 7.
For information om personlig beskyttelsesudstyr se kapitel 8.

Yderligere oplysninger

Handelsnavn: Propionaldehyde

For information om bortskaffelse se kapitel 13.

(fortsættelse fra side 1)

7 Omgang og opbevaring

Omgang:	
Anvisninger til sikker anvendelse:	Hold beholderen tæt lukket. For god ventilation/udsugning på arbejdspladsen skal sørges.
Anvisninger til brand- og eksplosionsikkerhed	Tændingskilder skal holdes borte - ingen rygning. Foranstaltninger mod elektrostatiske opladning skal træffes. Dampe kan sammen med luft danne en eksplosionsfarlig blanding.
Opbevaring:	
Krav til opbevaringsrum og beholdere:	Lagring på et køligt sted.
Anvisninger til opbevaring sammen med andre stoffer:	Opbevares adskilt fra oxydationsmidler. Skal beskyttes mod varme. Store away from strong bases.
Yderligere anvisninger til opbevarelsesbetingelser:	Hold beholderen tæt lukket. Opbevares afkølet

8 Eksponeringskontrol/personligt sikkerhedsudstyr:

Yderligere anvisninger til udformningen af tekniske anlæg:	Korrekt fungerende kemisk stinkskab, konstrueret til farlige kemikalier og med en gennemsnitlig fronthastighed på mindst 100 fod i minuttet.
Bestanddele med arbejdspladsrelevante grænseværdier som skal overvåges:	Bortfalder.
Yderligere oplysninger:	Ingen data
Personligt sikkerhedsudstyr:	
Generelle beskyttelses- og hygiejneforholdsregler:	De sædvanlige forsigtighedsforanstaltninger ved håndteringen med kemikalier skal overholdes. Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer. Forurenet, gennemvædet beklædning skal tages af med det samme. Hænderne skal vaskes før pauserne og ved arbejdsende. Undgå kontakt med hud og øjne.
Beskyttelse mod indånding:	Åndedrætsbeskyttelse i tilfælde af utilstrækkelig ventilering. Åndedrætsbeskyttelse ved høje koncentrationer.
Beskyttelse af hænderne:	Hver gang inden brug skal det kontrolleres, at beskyttelseshandskerne er helt i orden.
Handskemateriale	Valg af en egnet handske afhænger ikke blot af materialet, men også af yderligere kvalitetskriterier og er forskelligt fra den fabrikant til den anden.
Beskyttelse af øjnene:	Beskyttelsesbriller Ansigtbeskyttelse
Beskyttelse af kroppen:	Arbejdsbeskyttelsesdragt

9 Fysiske og kemiske egenskaber:

Generelle angivelser	
Form:	Væske
Farve:	Farveløs
Lugt:	Ikke bestemt.
Tilstandsændring	
Smeltetemperatur/smelteområde:	Ikke bestemt.
Kogepunkt/kogeområde:	47-49°C
Sublimeringstemperatur/-begyndelse:	Ikke bestemt
Flammepunkt:	-27°C
Antændelsestemperatur:	Ikke bestemt
Nedbrydningstemperatur:	Ikke bestemt
Eksplosionsgrænser:	
Nedre:	Ikke bestemt
Øvre:	Ikke bestemt
Damptryk:	Ikke bestemt
Densitet ved 20°C:	0,805 g/cm ³
Opløselighed/blandbarhed med vand:	
Vand:	Fuldstændig blandelig.

10 Stabilitet og reaktivitet

Stoffer, som bør undgås:	Ingen opløsning ved bestemmelsesmæssig lagring og håndtering. Oxiderende stoffer Varme Baser
Farlige reaktioner:	Ingen farlige reaktioner kendt.
Farlige nedbrydningsprodukter:	Kulmonoxid og kuldioxid

11 Toksikologiske oplysninger
Akut toksicitet:
Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:

Oral	LD50	1400 mg/kg (mam) 1410 mg/kg (rat)
	LDLo	800 mg/kg (mus)
Dermal	LD50	10 mL/kg (guinea pig) 2460 mg/kg (rbt)
	LC50	21800 mg/m ³ (mam)
Inhalativ	LC50/2H	21800 mg/m ³ /2H (mus)
	LCLo/4H	8000 ppm/4H (rat)
	mild	500 mg (rbt)
Irriterende virkning for huden	moderate	20 mg/24H (rbt)
	severe	41 mg (rbt)

(fortsættelse på side 3)

Handelsnavn: Propionaldehyde

(fortsættelse fra side 2)

Primære irriteringsvirkning:**På huden:**

Irriterer huden og slimhinderne.

Ved øjnene:

Irriterende virkning.

Sensibilisering:

Nogen sensibiliserende virkning er ikke kendt.

Andre oplysninger (om eksperimentel toksikologi):

Mutagene virkninger er blevet iagttaget hos dyr.

Yderligere toksikologiske oplysninger:

Den akutte og kroniske toksicitet af denne substans er så vidt vides ikke helt kendt. Der findes ingen klassificeringsdata om dette materiales cancerogene egenskaber hos EPA, IARC, NTP, OSHA eller ACGIH.

12 Miljøoplysninger:**Generelle oplysninger:**Fareklasse for vand 1 (D) (selvklassificering): ringe fare for vand
Indtrængen i ufortyndt tilstand eller i større mængder i grundvandet, vandløb eller i kloakeringen skal forhindres.
Materialet må ikke udledes i naturen uden de fornødne tilladelser fra myndighederne.**13 Anvisninger til bortskaffelse:****Produkt:**

Konsultér lokale eller nationale forordninger vedrørende korrekt bortskaffelse.

Anbefaling:Skal overgives til særpiltsamlere eller til sammelstedet for problemaffald.
Må underkastes en særbehandling under iagttagelse af myndighedernes forskrifter.**Urensede emballager:****Anbefaling:**

Bortskaffelse ifølge myndighedernes forskrifter.

Anbefalet rensmiddel:

Vand, i givet fald under tilsætning af rensmidler

14 Transportoplysninger**Transport ad landvejen ADR/RID (grænseoverskridende / indland):****ADR/RID-GGVS/E klasse:**

3 (F1) Brandfarlige væsker

Kemler-tal:

33

UN-nummer:

1275

Emballagegruppe:

II

Godsets betegnelse:

1275 PROPIONALDEHYD

Begrænsede mængder (LQ)

LQ4

Transportkategori

2

Tunnelrestriktionskode

D/E

Transport med søgående skib IMDG:**IMDG-klasse:**

3

UN-nummer:

1275

Label

3

Emballagegruppe:

III

Korrekt teknisk navn:

PROPIONALDEHYDE

Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:**ICAO/IATA-klasse:**

3

UN/ID-nummer:

1275

Label

3

Emballagegruppe:

III

Korrekt teknisk navn:

PROPIONALDEHYDE

UN "Model Regulation":

UN1275, PROPIONALDEHYD, 3, II

15 Forskrifter:**Deklaration i henhold til EoF-direktiver:****Produktets kendingsbogstav og farebetegnelse:**

 Xi Lokalirriterende
F Meget brandfarlig
R-sætninger:11 Meget brandfarlig.
36/37/38 Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.**S-sætninger:**9 Emballagen skal opbevares på et godt ventileret sted.
16 Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt.
29 Må ikke tømmes i kloakfløb.**Nationale forskrifter:****Oplysninger om beskæftigelsesindskrænkning:**Bemærk arbejdsbegrænsningerne for unge.
Må kun anvendes af teknisk uddannet personale.**Fareklasse for vand:**

Fareklasse for vand 1 (selvklassificering): ringe fare for vand.

16 Andre oplysninger

Arbejdsgivere bør udelukkende benytte denne information som et supplement til andre oplysninger, de har indsamlet, og de bør foretage uafhængige vurderinger af denne informations egnethed til at sikre korrekt brug og til at beskytte de ansattes helbred og sikkerhed. Denne information stilles til rådighed uden garanti, og enhver anvendelse af produktet, der ikke er i overensstemmelse med dette Ark om Materialets Sikkerhedsdata, eller som sker i kombination med et hvilket som helst andet produkt eller i forbindelse med andre processer, er brugerens ansvar.

Området som udsteder datablad:

Afdelingen for Sundhed, Sikkerhed og Miljø.

Kontakt:

Paul V. Connolly

Forkortelser og akronymer:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

(fortsættelse på side 4)

trykdato: 11.02.2009

Revision: 11.02.2009

Handelsnavn: Propionaldehyde

(fortsættelse fra side 3)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organization
ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labeling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent

DK